

Z a t w e e f c h u   A w i s e s.

Dr. 27. Zettortdeenâ 5tâ Juli 1834.

Wakkars preefsch kabsahm.

Mahtes-mahsa un mahfas-meita fehdeja wakkara preefsch kabsahm kohpa, itt daschadu sawas firdis apdohmadani. „Mehs teescham laimigi buhfin weens ar ohtru,“ fazzija Lihsbetina, bruchte, baggata wihra meita, mah-tes-mahsai, un winnas waigi karstaki usfarke un winnas azzis spibdeja jau taggad ne-issak-famu baudamu un zerrejamu preefu rahdoh. — Nu — kad bruchte eebild: „mehs,“ tad laifam bendars naw mahtes-mahsa jeb patš pappina, bet laifam — bruchtgans!

„Tizzu, mihla Lihsbetina,“ tai mahtene; „gabdajet tikkai, ka laimigi paleeket.“

„Patte fewis pasihstu — palikim arri laimigi. Un nebuhtu mans tikkums wehl tik labs, ka waijadsetu: mamma mihlestiba us winnu mannis jo deenas labbaku taifihš. Kamehr mihlestiba muhsu starpa, newarram buht nelaimigi. Muhsu mihlestiba nekad wezzischka nepaliks, lai ar gaddos tik wezza buhtu!“

„Nf,“ nopuhtes mahtene, „tu runna ka meita IQ gaddeem kabsa-deenas fwehtwakkara, kad wiffas ilgoschanas ispidischana turvu un jaunās zerreschanas, nesinnamas saldas bailes un pufstrehslā paslehpti preeki kà gahrbi rihtafapnini eemahjojahš stipri pufstoschâ firdi. Behrns mihlais, mannis peeminni, arri firdš paleek wezza. Naht deenas, kur jaukas jaunibas-laika saweschanas isklibd, kur laizigi preeki nomirft. Un kad tee meefigi mahni irr isputtejuschchi, tad tikkai dabbujam pasiht, woi paschi mehš bijuschchi freetnas mihlibas wehrti. Cerafta leeta, kaut tik jauka bijuse, pasaude ar laiku sawu jaukumu; kad jaunibas prischums fahk wihtin, kad laulibas un mahjas-buhshanâ jo stundas, jo wairak tumšums peemaisahš: tad, Lihsbetina, bet agraki ne, tee draugi weens

no ohtra warr fazziht, tas effus teescham mihlibas zeenigs bijis, tad fewa warr no wihra pauft, effoht bes galla mihlojams, tad wihrs no fewas flaweht, ta seedote ne-isnihzinajamâ ffaistunâ. Bet kabsa-deenas preefchwakkara man smeekli naht par schahdu leelischamu.

2. Prohtu, mannin, Juhs fakkat, tikkai tikkums warroht muhsus arri nahklaikem mihlojamus darriht. To paschu lihds dohmaju. Sewis gan newarru nekahdi leelicht, tik ko nemittejamu zibnischanu no sawas pufses warru fohliht; bet tas, kam nu peederru, woi brangafais, zeenigafais naw wiffu jauneflu pilsehtâ? Wiffi tikkumi, kas warr laimi doht un stiprinahht, faknojuschchi eefsch winna; woi tad newarru zerreht, laimiga tapt, buht un palikt?

M. m. Behrns, naw mellohts, fo tu runna. Tikkumi seed tikpat labbi tawâ kà winna firdi; to warru fazziht bes lischfeschanas. Bet, firmin, tee arri tikkai seed; tee wehl naw faules karstunâ un debbescha pluhdeem gattawinati. Un nekahdi seedi naw wiltigaki, ka schee. Meggi winneem kahdu reisi augli pakkal steigsees? Un kahdi augli? Kahdâ semmē tas kohks ir faknus inettis, kas tohs ffaistus seedus nefs? — Kas sinn zilweka firdš paslehpumus?

2. Wai, mihla mannin, Juhs mannis gluschchi sabaidajt.

M. m. Jo labbaki. — Skatt, tas ittin derrigi kabsu-deenas fwehtwakkara. Es tewis itt no firdš mihloju, tadehl gribbu fazziht, kà un fo dohmaju. Wezza gluschchi wehl ne-esmu. Dividesmit un septotâ dsihwes-gaddâ wehl ar labbu drohschu prahtu un preeziga us schodeen un preefschdeenahm fkattohs un neds fwehtumneeze, neds pahtarufatschina esmu. Man gohdigs, brasch laulahts draugs; es esmu laimiga. Nebuhtu wiff tas tã, kà taggad fakku, tad tu warretu netizziga palikt, manneem wahrdeem

klaußjoters. Tadehl jo drohschaft tew warru to passhepumu atwehrt, fo tu laikam wehl nepasistii, jo no ta jaunam behrnam reitti tohp bilstis un jaunekli ar to dauds nepublejahs, bet kas to mehr katrà mahjas = buhschanà, katrà laulibà tas wisbdahrgakajs teizams, no ka, kad sinn un pehz winna darra, un ne no ka zitta, muhschiga mihlestiba un neispohstijama laime warr isaugt.

Lihšbetina kampe mahtenes rohku abbahtm rohkahtm sazzidama: Mahmulina mihla! Zuhš sinnajt, Zums jau wissu tizzu. Zuhš sibmejat, pastahwiga laime un muhschiga mihlestiba neisaugoschi no laizigahm, meefigahm mantahm, no pagahjiga dailuma, bet zaur dwehseles neispohstameem tikkumeem, zaur garrigu puhru, fo weas ohtram rihru = dahwinàs lihdsi weddam, teefoht grunteta. Schee nepaleek nefad wezzi.

M. m. Rà nu katrs katrà weeta. Ir tikfuni warr wezzi palikt un ar wezzumu nesnukki, gluschi tàpatt, kà meefas dailums.

L. Ko schutfojat! Sauzeet weenu paschu tikkumu, kas ar gaddeem nesinuks paleek.

M. m. Kad nesinukki palikkuschi, tad tohs wairs tikkumeem negohde, tàpatt kà skaisstu meistu, kad par wezzu memnu sakruppuse, wairs par skaisstu nenofauz.

L. Bet, mammin, tikkumi jau naw laizigas leetas.

M. m. Rà nu katrs. Manni labbt, laizigi tikkumi wihst un wezzi paleek; muhschigi, ahsten' garrigi tikkumi salko muhschigà jaunibà. Dasch teek par tikkumu turrehts, kas, ja pats gluschi wehl nebuhtu netikkums, netikkuma=sehla irr. Schahdas dabbas un eeraschas jaukas lreekahs, kamehr tas zilweks, kam peelihp, wehl jauns un skaisst; bet kad wezzuns winnam nohrauka weenu rohku pehz ohtras, tad jo sahk lihdsi wihstin un dseltin tas, fo lihdsi schim par tikkumu gohdeja, winsch pehtigi pasuhd, ka pawissam wairs winna ir wahrda newarr atminneht — un kad nu tas zilweks wissa meefiga dailuma plifs, tad tas tà sauzams tikkums riktigi par netikkumu pahwehrtjees. Lehnprahstiba par bahbisku shahbenumu, drohschiridiba par spihstibu, gohdzeenischana sawa tuwaka par rahpu-

lehschanu, staltiba par pahprahstibu un paklawiba par wehrgu paklannibu palikkuse.

L. M, nu prohtu magfeniht, ka diwi zilweki, kas zittadi gluschi labbi, sawà laulibà warr pehdigi neisfakkami nelaimigi palikt. Mannu firdi passkumbinajuschi dohdat man atkal preeku, zittadi mannu nahskaitamu wihru bes bailigahm dohmahm us preekschdeenahm newarreschu usskattih. Wai, kahds grubts listens!

M. m. Rà? — Ko tu schkeeti?

L. Raut jelle nefad wezza nepaliftu! Tad warretu drohscha buht, mans wihrs mannis weenumehr mihleschoht.

M. m. Wja, us kahda nezetta tu effi nomaldijees, behrniht! Un paliftu tu muhschigi sprischa un skaisla, kà schodeen: tu sawa wihra azzim, dauds gaddus tewis skattoht, pehdigi taf skaisla nebuhtu. Seraddums wissskaislakas un wisšnejaufakas leetas weenadas darra: pajuffschas, eeraschas, kas wairs azzim neds sahpu, neds patihst. Wiji janna, paleezi wezza, eerasdums darra ka wihrs to ne=eesfakt. Paliftu tu jauna un winsch taptu wezs: moi daschadas skaudigas dohmas ne mestos winna prahtà? Dohma, kad tu wezza taptu un winsch jauns paliftu, kà tew buhtu ap firdi?

Lihšbetina deggonu paberse drusku un sazzija: ne sinu.

M. m. Bet es tew gribbeju to passhepumu stahsiht, kas —

Lihšbetina steidsehs staryà bilst: to, to, mihlaka! to tad gribbeju labprahst dsirdeht.

M. m. Kad tu mannigi ween klaußtohs. Ko falku, to patte esnu isprohwejuse. Ta passheppta sahle, fo tew bruhkim wehleschu, diwahm dallahm; pirma dalla pasfarga no katra nemeera; ohtra dalla darra, ka seewa weenumehr wihram daila paleek, ka winna winnam nefad neapnihst.

„M, baltu beeniam!“ Lihšbetina preezigi uskleedse!

M. m. Nu tad; Pirma sahle: Kas pasfarga no katra nemeera. Memni sawu bruhsganu pirna weentuligà stundina pehz laulischanas un dohdi winnam to swehtu sohlischanu (to

paschu arri no winna praffidams): nekad, nedf pateesibâ, nedf smeeklôs weens ar ohtru bahrtees, jeb kîsehtees, woi arri weens us ohtru dusmigi listees. Smeekla kîschana, kurneschana tîhdibas labbad, skohla — pateefigam niknumam. To nemmi labbi wehrâ! — Tablafi: pasohlastees weens ohtram firsniigi un swehti, nekad un nefo weens ohtram pas flehpt. Jums wajjaga weenumehr un katrà brihdi weens ohtram skaidri firdi redseht. Ir tad, kad weens jeb ohtris kautkur buhtu paschkobbi-jees tà, kâ laulatam draugam sinjami nepatîfs, — ir tad ne azzumirkli neslehpâ; tudal, bes mitteschanas pee bîfts, un lai ar buhtu assarahm, totschmehr bes sehloschanas bîstejat weens ohtram! — Un — tà kâ Zuhš weens ohtram ne kautko nepaslehpâ, tîf pat zeeti ohtrâ kahrtâ flehpâ farwas buhschanas, behdas, raises, tehwan, mahtei, brahlam, mahfai, mahtes = mahfai, ar wahrdu, wiffai pasfaulei. Zuhš abbi ar Deewa palihgu weeni paschi buhwejat un kohpajst tikkuschi sawu ihpaschu pasauli, par zittu un zitteem ne behdadami. Stary Jums lai nenahf treschajs teefneschôs — ne pateesibâ, ne smeekleem. Katrs leeks zilweks, kam ko suhdsetu, stahthôs woi weenam, woi ohtram klahtu, un nemannoht kluhtu Zuhš starpâ; bet tam newajjaga tà buht. Wijs un katrs, kas narw tas muhschigi apsohlihts laulabts draugs un neatschfirramš dsihwes beedris pats, irr swesch, un wijs, kas swesch irr, negeld laulibâ, jo tur wajjaga abbeem buht weens un tas pats. Un pee katras notikkuschas kahrdînaschanas un draudetâs nomaldîschanas no scha zella, atjajmojeet sawu swehtu apsohlishanu. Tâ Zuhš firdis, Zuhš dwehseles, tà sakkoht weenâ firdi, weenâ dwehsele fa-augs, tà Zuhš abbi buhseet tikkai weens. — Kad dasch labš pahrs scho leetu buhtu sinajis un walkojis, zif dascha lauliba lainigaka buhtu, kâ taggad deemschehl atrohnam!

Lîhsbetina mahtes = mahfas rohkas nobutscho-ja firsniigi, fazzidama: Mannu, ka tam wajjaga tà buht, kâ Zuhš sakfat. Kur tà narw, tur laulati draugi arweenu weens ohtram swesch-

neeki paleef, kas bendaru nepasîst. Bes ta nekahda laime. — Un nu wehl, mahmin, ta sable, zaur ko seewa wihram arweenu jaur ka un jauna paleef:

Mahtes = mahte mas pasmeedama atbildeja: Narw nesinnama sweschâ leeta, smuks, dischanš wihrs mums labbaki tîh, ne krohplîs, un mehš arri wihreescheem jo labbaki teekam smukki buhdami.

Arri Lîhsbetinas snalka mutte pee scheem wahrdeem dawalligu smeeklu rahdija.

(Turpmat tas beigums.)

Atbildechanas un usminneschanas to smeeklu jautaschanu un miheklu eeksch Nr. 26.

- 7) Webruar mehnesi, jo tam tikkai 28 deenas.
- 8) Noâsa laikôs, kad wiffa pasauli bij weenâ schkirstâ sagahjusi; Josuiis laikôs, kad 5 Kehnini us reisi tappe pahrwarreti un faule apstahjehs; un Simsana laikôs, kad winsch lapsahm bij astes fahhjîs.
- 9) Uhdens; jo tas dsenn sudmallas.
- 10) Runjis.

Teefas fluddinaschanas.

Wiffeem kam kahda dalka pee tahš astahthas man- tas ta nomirrascha Kalna muishas muishas-neranga Johann Kristop Diebrihsohn, tohp sinjams darrihts ka winna testamente (mantoschanas grahmata) 23schâ Juli f. g. pee Kuldigas aprinka teefas taps atbarrita un preekschâ lassita.

Kuldigas aprinka teefâ, 20tâ Juni 1834.

(L. S.) Uffeffors Heyking.
(Nr. 536.) E. Günther, sekretchrs.

Us pawehleschanu tahš ^{*} Keiserikfas Majesteetes, tà Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts ic. ic. ic. tohp no Wehgalles un Webbes pagasta teefas wiffi tee, kam tairnas praffischanas pee ta Wehgalles saimneeka Meschgallu Andreija un pee ta Webbes saimneeka Bruhschu Janna buhtu, kas sawas mahjas pee inwentariuma truhkuma magasihnes un zittu parradu labbad wairs ne spehdami waldbiht, atdewuschî, un par kurru mantu schinni deenâ konkurse nospreesta, scheinan aizzinati un safaukti, lai diwju mehneschu starpâ, prohti

libds 4to Augusta f. g., kas tas weenigais un isflehgschanas termihns buhs, woi paschi woi zaur weetneekeem, fur tahdi peenemmami, pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, fo schi teefa pehz likumeem spreedihs. To buhs wehra nemt.

Wehrgalles un Webbes pagasta teefa 4ta Juni mehnescha 1834. I

+++ Leies Strahpe Ehrnest, pagasta wezzafais.

(Nr. 31.) D. E. Bettmann, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Watwaldineefa wiffas Kreewu Walts 2c. 2c. 2c., tohp no Uggahles pagasta teefas wiffi parradu deweji, kam taifnas prassifchanas pee ta Uggahles fainneefa Sahbaku Kristappa, kas sawas mahjas inventariuma truhkuma un parradu dehl nespehdams ilgati waldbiht, muifchas waldbifchanai atdohd, par kurra mantu arri fonkurse spreeska, usaizinati, lai wifwehslaki libds 3oto Juli f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs, ar to pamahzifchanu, kad pehz schi termina wiffa melleschana wolti buhs.

Uggahles pagasta teefa 4ta Juni 1834. I

(Z. S.) +++ Rumneek Mattih, pagasta wezzafais.

(Nr. 30.) Karl Freyberg, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassifchanas pee ta bijuscha Borsndmines fainneefa Kattuhnu Zahna buhtu, tohp fcheit usaizinati, lai libds 25to Augusta f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs. Kas to nedarrih, wehslaki wairs netaps peenemts.

Borsndmines pagasta teefa 23scha Juni 1834. 3

(Z. S.) +++ Eserneek Mikkel, pagasta wezzafais.

(Nr. 15.) A. Grundt, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Krohna Talfenes muifchas (pee Talfenes) Lamberta tirgus taps fchogadd un nahkamds gaddos ta ka Kalender peeffimehts, Lambertas deena pehz jauna Kalendera, tas irr fchogadd 5ta September, turrehts.

Krohna Talfenes muifcha pee Talfenes, 25ta Juni 1834. 3

Fr. Liekop.

Tas Leelas Eseres Fehkaba tirgus taps pirmdeena tanni 16ta Juli f. g. pee Leelas Eseres muifchas fchogadd turrehts; tapatt arri wiffus zittus fcheitan peederrigus tirgus, joprohjam ne zittur, ka ween pee leelas muifchas turrehts. Ta kahda tirgus deena eckriht peektdeena, festsdeena jeb fwehdeena tad tas tirgus arweenu tanni nahkamâ pirmdeena turrehts taps. 2

Ta muifchas waldbifchana.

Sinna no kahdas jaunas grahmata.

Birfchu un Gallas draudses mahzitais Lundberg, kas „to zeemu fur feltu taifa“ saweem mihleem Latweefcheem rohka dewis, taggad atkal jaunu grahmatinu wiffuwairat Latweefchu behrneem par labbu irr faraktijis un to liks rakstis eespeest. Schai grahmatiai buhs tas usrakstis:

Ka Indritis no Ohfolu Kalna pee Deewa atfihfchanas nahze.

Stahsti Latweefchu behrneem par labbu no Wahzu wallodas pahrtulkoti.

Schai grahmatina buhs 70 woi 80 lappas (Seiten) un maksahs eesfeta 30, ne eesfeta 20 fudr. kap. Grahmatu bohdes ta pehz laika buhs dahrgaka.

Kad nu winna grahmata „zeems, fur feltu taifa“ no muhsu peeaugufcheem semmes fohpejeem mihligi tappe usnemta un labpraht lassita, tad schi grahmata, ka meh zerrejam, behrneem patifs un labbus auglus neffih. Meh luhbsin luhbsam wiffus zeenigus Kursemmes un Widsemmes mahzitajus, lai fcho sinnu saweem draudses behrneem fluddina, to pirzeju wahrbus peeraksta un tohs libds ar to sawa laika sanemtu naudu aifshhta Leeljelgawa pee gubernementa drifketaja Steffenhagen kunga, woi Rihge pee grahmatu pahrdeweja Deubner kunga, woi Depkin muifcha pee augstas gudribas daktera Merkel kunga, woi Birfchu muifcha taifni pee mams pascheem.

Libds 1mai September deenai ta peerakstifchana taps peenemta. Wiffi zitti zeenigi kungi un Latweefchu behrnu draugi un apghataji no mums luhgti tohp, lai to peerakstifchanas darbu labprahtigi usnemm.

Birfchu basnizkunga muifcha 27ta Mei mehnescha 1834.

J. J. Lundberg,

Birfchu un Gallas draudses mahzitais.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhmallas-gubernementu augstas waldbifchanas pufes: Hofraht von Braunschweig, gram. pahrluhkotalis.

No. 373.